

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGEN . FEBRUAR 1981

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved at samle danske mænd til fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem mænd, der har gjort tjeneste eller er tjenstgørende i søværnet.

Æresformand Hans Kongelige Højhed Prins Henrik

Landsformandens nytårshilsen

Når man her ved årsskiftet skal prøve at gøre status over året, der gik, starter med at tage de fire numre af UNDER DANNEBROG frem og læse dem igen.

I 1980 fik bladet jo et nyt udseende. Ved overgangen til A4-formatet blev der plads til optagelse af annoncer, som det på de senere års sendemandsmøder er blevet foreslået til forbedring af bladets økonomi, uden at det er nødvendigt at beskære spaltepladsen.

En gennemgang af afdelingsmeddelelserne viser, at der i det forløbe år i langt de fleste afdelinger har været en god aktivitet, og det er navnlig glædeligt at konstatere et stort antal udadrettede aktiviteter, herunder specielt arrangementer i forbindelse med skibsadoptioner, besøg af adoptionskibe og andre danske og udenlandske flådebesøg. En anden glædelig ting er, at flere afdelinger har fået oprettet marinestuer eller fået nye og bedre lokaler. Bag alle disse initiativer ligger der en betydelig indsats fra både afdelingernes bestyrelser og deres medlemmer, en indsats der fortjener den største anerkendelse.

Læsningen af meddelelser fra hovedbestyrelsen bringer mindet frem om det af Ringkøbing-afdelingen særdeles veltilrettelagte sendemandsmøde, et jubilæumstævne, der endnu en gang havde meget stor tilslutning, det vellykkede landsskyttestævne, som Kertemindesafdelingen havde stor glæde af, og sidst, men ikke mindst, det første nordiske orlogsstævne, der blev en oplevelse takket være det gode vejr, den store gæstfrihed og hjælp fra Søværnets Eksercerskole og det store arbejde, stævneudvalget havde lagt i forberedelserne.

Endnu en ting bør nævnes, nemlig Marineforeningens julemærke, hvor de kammerater, der tog initiativet og gjorde et meget stort arbejde ved gennemførelsen

af ideen, kan glæde sig over den betydelige interesse, der har været for mærkerne, ligesom både afdelingerne og hovedbestyrelsen kan glæde sig over et overskud ved salget.

Alt i alt var 1980 et godt år for Marineforeningen, og der er grund til at bringe en tak til de mange, der har bidraget hertil, ligesom der skal lyde en tak for den hjælp og støtte, der er ydet foreningen fra Søværnet.

I 1981 vil der fortsat være behov for at udvikle aktiviteterne til fremme af kammeratskabet, til hvervning af nye medlemmer og til styrkelse af foreningslivet - og lad os så her ved årsskiftet mindes vor forenings formålsparagraf og holde for øje, at der efter alt at dømme i dette forår skal gennemføres en ny lov om forsvarets ordning. Der vil være behov for, at Marineforeningen, dens afdelinger og medlemmer gør en ekstra indsats for »at styrke nationens interesse for Søværnet«, gennem information om Søværnet, dets opgaver og betydning. Det var med henblik på dette, at der i sidste nummer bragtes et indlæg fra chefen for Søværnets Operative Kommando.

Der er i øvrigt fra Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste givet tilsagn om, at alle afdelingsformænd fremtidig vil modtage bladet »Forsvaret i dag«, ligesom distriktsrepræsentanterne har fået de af FOV udgivne hefter i serien »Forsvaret i samfundet« og temahefterne om forsvarrets langtidsplanlægning, således at der er let adgang til saglig information om Forsvaret og specielt Søværnet.

Idet jeg håber, at 1981 vil bringe fremgang og trivsel for alle afdelinger, ønskes medlemmerne og deres familier et rigtigt GODT NYTÅR.

V.P. Heise

Marineforeningen, Østergade 8
1100 København K. Tlf. 01 - 15 28 86

Kontortid:

Mandag, onsdag og fredag kl. 10-13

Postkonto: Nr. 2 00 16 08

Landsformand:

Kommandør V. P. Heise
Lützensvej 6, 4220 Korsør
Tlf. 03 - 57 38 14

Landsnæstformand:

Distriktschef Torben Jensen
Søndervangsvej 22, 2600 Glostrup
Tlf. 02 - 96 63 51

Landssekretær:

Ekspeditionssekretær Richard Borg
Strandboulevarden 3, 2100 København Ø
Tlf. 01 - 26 93 51

Landskasserer:

Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå
Tlf. 03 - 24 77 76

Skytteudvalgsformand:

Frisørmeester J. Rosenfeldt Christensen
Sofielundsvej 1 B, 2600 Glostrup
Tlf. 02 - 96 05 64 og 96 27 70

Under Dannebrog

Redaktion:

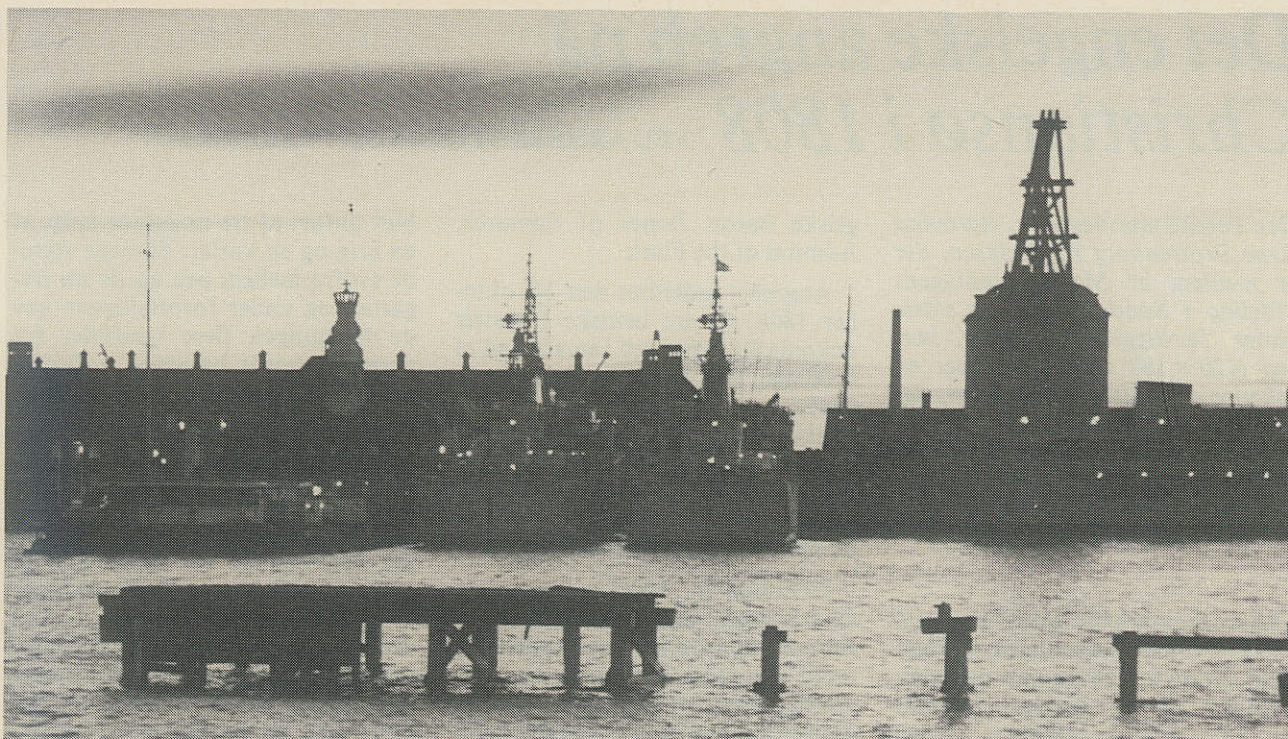
Skibsfører Kaj Lund, Bolbrovej 80
2960 Rungsted Kyst. Tlf. 02 - 86 37 51

Trykning:

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Ahlgade 1C
4300 Holbæk. Tlf. 03 - 43 20 48

Forsiden:

Februar ved Danmarks kyst.
Foto: Kaj Lund

Morgenstemning - Foto: Kaj Lund

Nytårshilsen fra Chefen for Søværnet

Det er med stor glæde jeg her ved årsskiftet benytter lejligheden, som er givet mig, til at sende medlemmer af Danmarks Marineforening mine bedste hilsener og en tak for året, der svandt, for den frugtbare kontakt mellem Marineforeningen og Søværnet, herunder for den interesse og forståelse overfor søværnets opgaver og virke, som værnet i årets løb har nydt godt af.

Af flere årsager - mest økonomiske - er søværnets muligheder for at opretholde en nær kontakt med den danske befolkning navnlig for Søværnets sejlene enheders vedkommende, desværre i de senere år blevet begrænset ret så meget. Dette er en udvikling, som nødvendigvis må vendes til det bedre, men det er også et område, hvor Marineforeningen allerede i dag yder en væsentlig og påskønnet støtte.

Året, der svandt, bragte jo ikke, som vi havde håbet, forsvaret en troværdig ny forsvarsordning. Netop for Søværnet ville en sådan langsigtet ordning have været af ganske særlig betydning henset til behovet for nok så omfattende erstatningsanskaffelser af enheder af forskellig art, som alle er nødvendige for, at Søværnet under alle forhold skal kunne løse de opgaver, som naturligt påhviler værnet i nati-

onal og alliancemæssig sammenhæng.

Forsvarsdebatten omkring tilførsel af allierede forstærkninger og oplægning af deres materiel i depoter i fredstid - ikke alene i Danmark - har imidlertid sammen med aspekterne omkring især Vesteuropas forsyningsikkerhed hvad angår såvel energi som øvrige råstoffer, bidraget til at sætte alliancens maritime problemer i særlig relief.

De nordatlantiske alliancemedlemmer i Europa er vitalt afhængige af sikker og rettidig ankomst ad søvejen af størsteparten af deres energi og råstoffer, samt af den følgende rettidige levering - også overvejende ad søvejen - af eksportprodukter. For NATO er det i så hense-

ende og i relation til tilførsel af forstærkninger navnlig sikringen af forbindelseslinier over Atlanten, i Norskehavet, Nordsøen og Middelhavet, der er vital. Men NATO's maritime styrker er i dag for fåtallige til samtidigt at kunne løse alle de opgaver, der nationalt og i NATO-regie forudses pålagt dem.

Alliancens afhængighed af havene omkring os i udvidet forstand, vore egne problemer omkring rigsdelenes sikkerhed og beskyttelsen af danske interesser på havene er nu forhold af største betydning og aktualitet. For øget forståelse for Danmarks maritime stilling og afhængighed er saglig og inspireret information over for offentligheden derfor meget ønskelig.

I 1980 institutioneredes »Nordiske Orlogstævner«. Jeg ønsker Marineforeningen tillykke med den vellykkede stabelafløbning og ønsker held og lykke for de fremtidige stævner, som vil føre til værdifulde personlige kontakter til gavn for foreningens arbejde og til glæde for dens medlemmer.

Det enkelte medlem i alle afdelinger af Danmarks Marineforening sendes de bedste ønsker for det nye år.

N.F. Lange
Kontreadmiral

Det engelske angreb på Christiansø i 1808

VED ARNE SKOTTENBORG FREDERIKSEN

Den kendte marinemaler, styrmand Arne Skottenborg Frederiksen, der er medlem af Marineforeningens afdeling i Sønderborg, har sidste vinter færdiggjort et stort lærred (120 x 180 cm), som viser en eskadre af britiske orlogsskibe, der beskyder Christiansø. På vor anmodning fortæller Arne Frederiksen om denne lidt kendte begivenhed og om sine overvejelser med hensyn til billedets udformning:

Under Danmarks krig mod England i 1807-14 blev fæstningen Christiansø udsat for en angreb og bombarderet af en engelsk eskadre, der var under kommando af den berømte - dengang 50-årige - en-

gelske baron James of Sumarez, Admiral of the Fleet.

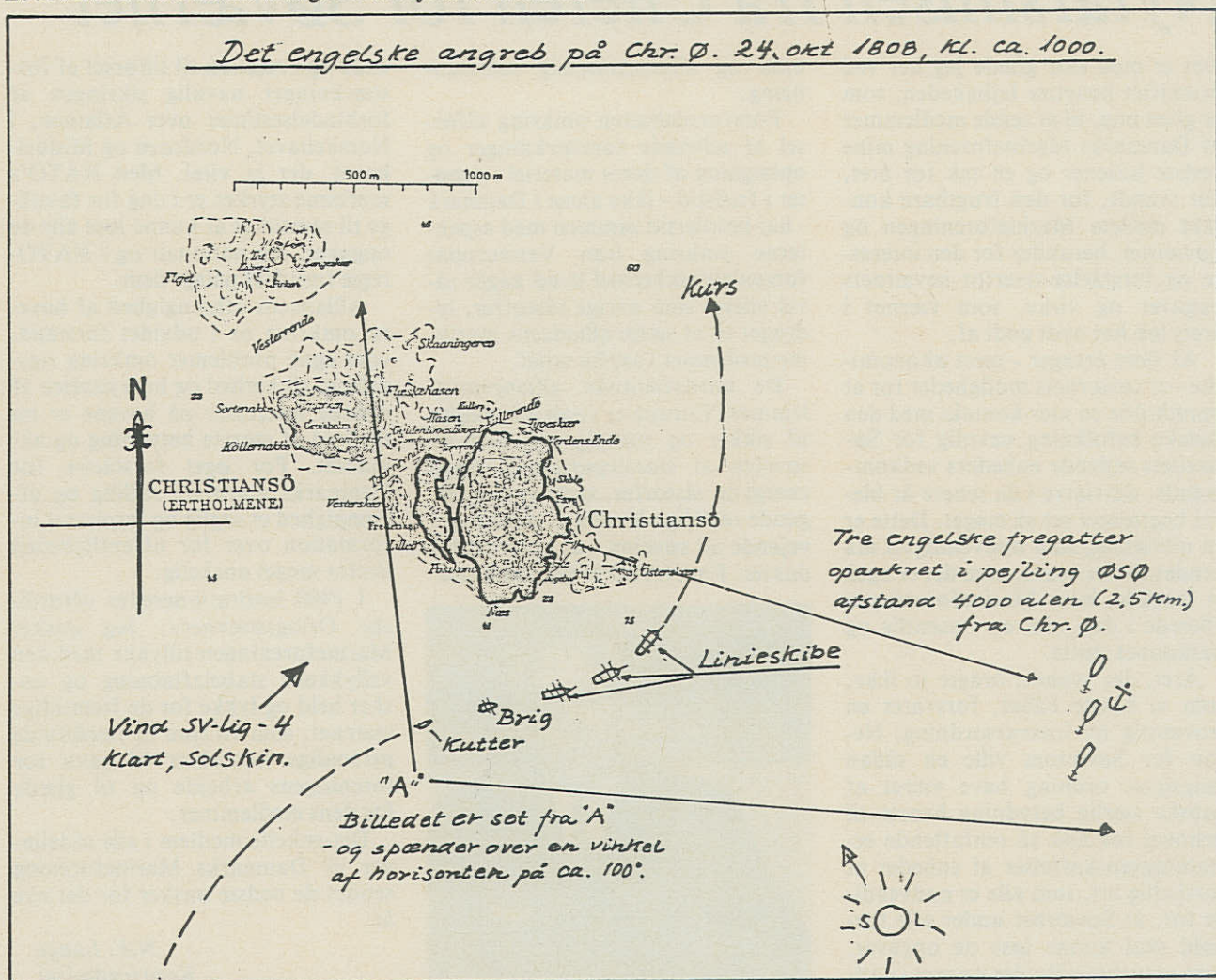
Angrebet indledtes den 24. oktober 1808, da tre britiske fregatter ankrede ØSØ for øen i en afstand af 4000 alen (2,5 km). Klokken var da 0645, og fregatterne begyndte straks at lade deres morterer kaste bomber ind over øen. Skydningen var dog uden større effekt, idet mange af skuddene gik for langt eller prellede af på granitklipperne.

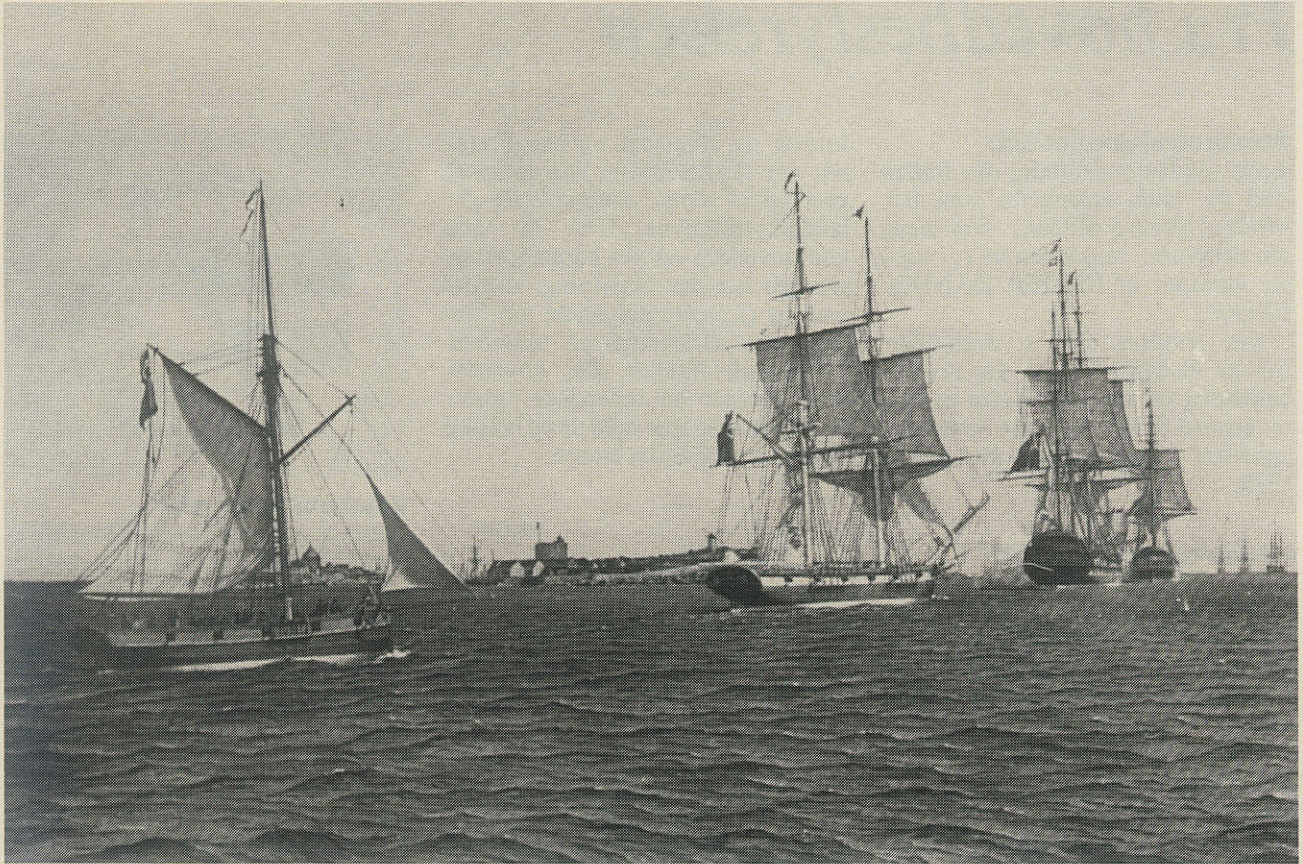
Henimod kl. 1000 lettede resten af eskadren, som havde ligget syd for øen, og stod for mærssejlene op imod Christiansø. Vinden var sydvestlig, styrke 4, altså agter ind, og det var klart solskin - de bedst mulige forhold til et sådant angreb, der

blev anført af tre lineskibe fulgt af en brig og en kutter. Skibene styrede syd fra mellem øen og de tre fregatter, og under forbisejlingen gav de fæstningen flere breddsider fra deres bagbords batterier. - Det er denne situation, som vises på billedet.

Efter passagen og beskydningen trak den britiske eskadre nordpå. Angrebet havde varet ca. fem timer, men virkningen var meget begrænset, selv om der var blevet affyret omkring 600 bomber og brandkugler. Seks var blevet dræbt. - Det drejede sig om svenske krigsfanger, der havde siddet i et hus, som havde fået en fuldtræffer. I øvrigt var der 15 sårede, og der var sket småskader på nogle af bygningerne.

Et af Arne Frederiksens mange forarbejder til maleriet.

Maleriet skildrer anden fase af angrebet på Christiansø.

Formålet med dette angreb har formentlig været dels at ødelægge - eventuelt erobre - fæstningen Christiansø, dels at ødelægge 25 mindre handelsskibe, som var blevet kapret af danskerne og nu lå i havnen. Ingen af delene lykkedes.

Blev ilden besvaret fra Christiansø? - Man ved det ikke. Man har i dag kun to rapporter at støtte sig til, den ene fra kommandanten på fæstningen, kaptajn løjtnant Kohl, og den anden fra artilleriofficeren, premierløjtnant Bech. De to rapporter er så modstridende, som de på nogen måde kan være.

Kommandanten skriver i sin rapport til Kongen, dateret den 25. oktober 1808: »Kanonaden blev uopholdelig og rask besvaret af batterierne på Christiansø«, hvorimod Bech i sine erindringer har noteret, at mandskabet ikke havde andet at gøre end at kaste sig på »Briskerne« (kanonplatformene) og søge den bedst mulige beskyttelse.

Hvad er så sandheden? Vi ved det ikke i dag, men det er i hvert fald kendt, at forholdet mellem kommandanten og hans artilleriofficer vist nok ikke var særlig hjerteligt.

Heri ligger måske noget af forklaringen på de modstridne udsagn.

De to ovennævnte rapporter såvel som senere beretninger er alle nogenlunde enige om de britiske skibes antal. Til gengæld er der delte meninger om skibstyperne. Det har da sikkert også været vanskeligt for lægmand at skelne for eksempel et lineskib fra en svær fregat. Tænk blot på, hvor få landkrabber, der i dag kender forskel på en fuld-rigger og en skonnert.

I danske kilder er de britiske skibes navne ikke anført, idet man givetvis ikke har kunnet aflæse deres navne. Fra andre beretninger ved man imidlertid, at admiral Sumarez med sin eskadre forlod Østersøen i slutningen af året 1808, men at han efterlod kutteren CLAUDIA for overvintring i svensk havn. CLAUDIA strandede i januar 1809 i dansk farvand og blev kapret. - Der er således en vis sandsynlighed for, at den kutter, der deltog i angrebet, har været CLAUDIA.

Ligeledes ved man, at der i Sumarez' eskadre var en brig ved navn SHELLDRAKE, og dette navn har jeg givet briggen på billedet.

De to lineskibe, som er medtaget på billedet, kan udmærket have været ST. GEORGE og DEFENCE, der også tilhørte eskadren. Disse lineskibe fik jo senere en krank skæbne, idet de juleaften 1811 strandede på Jyllands vestkyst. 1400 britiske sømænd druknede, og kun 18 blev reddet.

Bøger a'propos

Englandskrigene 1801-14

Titlen antyder ikke, at det fortrinsvis drejer sig om søkrig, men det kan nok være, at her er tekst og billeder med relation til et dramatisk kapitel af Danmarks søhistorie, blandt andet hundreder af fremragende farveillustrationer. Bogen, der er skrevet af Lars Linneberg, udkom hos Lademann i 1974 og kan nu fås til stærkt nedsat pris. Stort format, 244 s. Kr. 28,00. Nyboders Boghandel.

The Royal Navy Day by Day

To britiske marineofficerer har stået for udarbejdelsen af denne marinehistoriske opslagsbog, der orienterer om alle store og små begivenheder af betydning for Royal Navy gennem 700 år. Til eksempel findes under 2. april omtale af 8 begivenheder op til 1945, men særlig fyldig tekst og et par illustrationer er givet til slaget på reden den 2. april 1801. Omfattende indeks over kilder, begivenheder, skibs- og personnavne, rigt ill., stort format, 392 s., ca. kr. 290,00. Fontwell Arundel, Sussex.

Fra hovedbestyrelsen

Sendemandsmødet 1981

Årets sendemandsmøde, der finder sted 24. maj, arrangeres som bekendt af Skagen afdeling. Nærmere om program, dagsorden m.v. i næste nummer af UNDER DANNEBROG.

Der erindres om, at eventuelle forslag til dagsordenen, der ønskes behandlet på mødet, må, for at være rettidigt indsendt, være hovedbestyrelsen i hænde den 31. marts 1981.

Landsskyttestævnet 1981

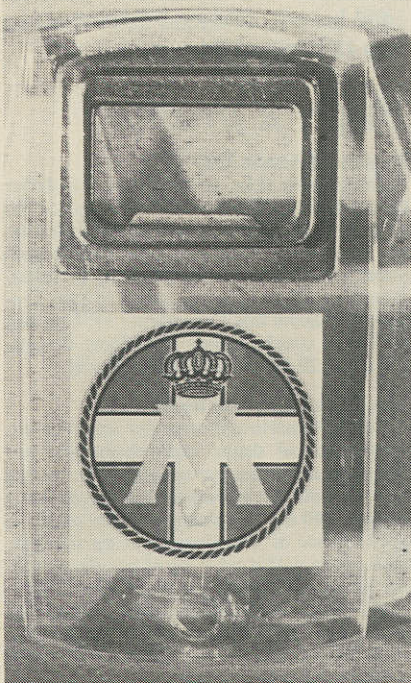
Skytteudvalgsformand Jens R. Christensen oplyser, at stævnet i år skal finde sted i Kolding den 12. og 13. september. Yderligere oplysninger vil følge i næste nummer af bladet.

Om tidspunktet for Landsskyttestævnet

C. T. Platz, der er medlem af Frederiksberg afdelings bestyrelse, har på bestyrelsesmøder, distriktsmøder og medlemsmøder lyttet flittigt til meningsytringer om skyttelaugene og om tidspunktet for landsskyttestævner.

Ud fra det hørte mener Platz, at landsskyttestævner bør holdes om

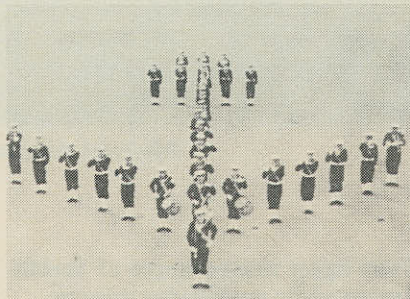
Den nye kapselåbner i fuld størrelse.

foråret og ikke som nu om efteråret, når skyttelaugene lige netop er gået ud af deres sommerdvale. Et landsskyttestævne, hvor jo både konkurrencen og det kammeratlige samvær har stor betydning, vil formentlig få større deltagelse om foråret som afslutning på vinterens træningsskydninger, der hovedsagelig foregår på indendørs baner. C. T. Platz ønsker med dette indlæg at rejse en debat om emnet.

Søværnets Tambourkorps

Forhåbentlig varer det ikke længe, før interesserede afdelinger - og medlemmer - kan købe en gramfonplade eller et lydbånd indspillet

af Søværnets Tambourkorps. Det populære korps, som har haft en meget travl sæson i 1980, ikke mindst i forbindelse med Marineforeningens arrangementer, har også haft tid til at indspille et mastertape med populære numre fra repertoire: Honnørmusik, marchmusik og udførelsessignaler med signal og bådsmanspibe.

Formålet med masterbåndet er at få fremstillet gramfonplader og kassettebånd, der tænkes anvendt i salgøjemed.

Kapselåbner

I forbindelse med det i juni måned 1980 afholdte første nordiske orlogsstævne barslede stævneudvalget med endnu en nyhed indenfor rækken af effekter, der kan rekvireres fra hovedkontoret. Det er en ølåbner, udført af gedigent materiale. Den kan klare adskillige åbninger uden at lide skade, og prisen er sat meget lavt: Kr. 11,00 pr. stk.

Værn om Danmark!

Dette er mottoet på en folder og et mærkat, der kan benyttes blandt andet til påsætning på bilen eller lignende. Det var meningen, at folderen skulle have været ude sammen med sidste nummer af UNDER DANNEBROG. Det lykkedes ikke, men samtlige medlemmer skulle nu have modtaget den. Tag venligst imod den og støt de kræfter, der står bag. - De og vi vil det samme: Værne om Danmark.

Næste nummer af UNDER DANNEBROG

Redaktionen minder om, at indlæg til bladet ønskes sendt direkte til bladets redaktion. Der synes stadig at være afdelinger, som ikke kender adressen. - Den kan læses nederst på side 2.

Referater af store og små begivenheder og aktiviteter modtages gerne - og helst fra alle afdelinger til hvert nummer.

Fotos er også velkomne. Avisbilleder kan ikke gengives i bladet. Derimod kan vi godt reproducere efter farvefotos.

Vil man sikre sig, at tekst og billeder kommer med i bladets nr. 2/1981, skal stoffet være redaktionen i hænde senest 1. marts.

Bistand til redaktionen af UD

Hovedbestyrelsen er på udkig efter et medlem af Marineforeningen, som kan tænke sig at bistå med redaktion af UNDER DANNEBROG - eventuelt med henblik på senere at overtage redaktionen.

Ønskeligt: Kendskab til søfartsforhold. - Nødvendigt: Kendskab til sprogbehandling og rutine i maskinskrivning.

Henvendelse til landssekretær Richard Borg.

Fra afdelingerne

Distrikt I (Storkøbenhavn):
Postbud Flemming Petersen
Strandengen 34, 1., 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 35 92 73

FREDERIKSBERG

Afdelingen har fået 16 nye medlemmer i efteråret, oplyser »Skum for boven«, som i øvrigt kan rapportere livlig aktivitet i den kølige sæson, blandt andet nogle kammeratskabsaftener med spisning og en oktober-udflugt til Avderød og Hundested. Især gjorde man meget ud af julen, og en dag i december præsterede man samme dag - den 13. - at arrangere juletræsfest i Ry-parkens Idrætsanlæg for børn i alderen mellem 1 og 90 år, og at organisere en indkøbstur til Lübeck for hele familien. Den følgende lørdag holdtes julestue med bal i Bangs Bodega. I marinestuen holdes admiralforsamling 18. februar og skyttelaugets generalforsamling 11. februar.

GLOSTRUP

Bladet »Så til søs« byder velkommen til 11 nye medlemmer og fortæller, at kammeratskabsaftenen i november bød på underholdning ved filmproducer Werner Carlsen, der viste sin film »Portræt af Mads«. Denne er primus motor for et hold pensionister, der frivilligt vedligeholder veteranskibet »Gedser Rev Fyrskib« i Nyhavn. 4. december mødtes man til kammeratskabsaftenen igen med nissehuer og gavepakker. Nytåret blev fejret med en ny sammenkomst i »Kahytten« medbringende tudehorn og hagesmæk m.m. Blandt skyttelaugets mange arrangementer kan fremhæves den store dameskydning i Glostruphallen 10. november og en julenisse-afslutningsskydning den 15. december.

Torben Nielsen har forståelsen af at have et godt forhold til nyhedsmedierne og til bestyret. En repræsentant for Folkebladet, som var inviteret med til afdelingens nytårsfest sammen med borgmester Martin Nielsen m.fl. - alle medbringende oppustede balloner (den største blev præmieret), skrev bagefter et otte spalters begejstret referat. Referenten glemte ikke den lødige del af festen: Et foredrag med lysbille-

der om forsvaret af de danske kyster ved orlogskaptajn Jens Grønbeck.

KONGENS LYNGBY

Efterårets store bankospil afvikledes på Lottenborg den 8. november, og samme sted holdtes den 11. december julestue, hvor man også overrakte præmier til de bedste skytter fra overståede stævner. Mesterskabsskydningen fandt sted på Lyngby Stadion, og juleskydningen blev afviklet den 9. december.

Mogens Jacobsen oplyser, at skytterne den 6. januar startede på en ny sæson og fyrer løs hver tirsdag på Lyngby Stadion. - Afdelingens ordinære generalforsamling holdes 16. februar i marinestuen.

En lykønskning sendes til runde fødselarer: 7. februar: Carlo S. W. Hansen, 80 år. 9. marts: Erik Vagn Holm, Birkerød, 50 år. 3. maj: Richard Petersen, 60 år.

KØBENHAVN

Bladet »Udkiggen« oplyser, at afdelingen har overrakt et sølvbæger som præmie til den bedste GEORG STAGE-elev i 1980. I marinestuen på Holmen holdtes den 30. oktober åbent hus med foredrag af premierløjtnant Bertel Zeltner over emnet »Kendte Moses krudtet?«. Afdelingens skibsplatte med korvetten NIELS JUEL som motiv blev 21. oktober præsenteret for Holmens chefer. Bagefter var der traktement og musik ved Søværnets Tambourkorps. Den 27. november var arrangeret rundvisning for afdelingens medlemmer i Det Berlinske Hus. Julehyggeaften holdtes den 11. december med damerne på Marinekasernen på Holmen i selskab med pastor Børge Ørsted.

Skyttelaugets har i sæsonen været i aktivitet hver 14. dag og slutter med generalforsamling 24. februar.

ROSKILDE

Afdelingens blad siger velkommen til 9 nye medlemmer og konstaterer med glæde, at det på kortere tid end forudset er lykkedes at tilbagekøbe de andele på tilsammen 18.000 kr., som medlemmerne tegnede sig for, da der i 1976 skulle skaffes bedre lokaleforhold. Den 27. no-

vember holdtes ulkeaften i Håndværkerforeningen med skafning og med besøg af Max Ryberg fra Eventyrernes Klub, og samme sted blev der juleten den 18. december, og Carlo fortalte om sin tid i Søværnet. For tiden overvejer man mulighederne for at få genoplivet skyttelaugets.

Distrikt II (Nordsjælland):

Cykelhandler Ferd. Andreasen
Hansensvej 12, 3400 Hillerød
Tlf. 02 - 26 52 82

HILLERØD

Ferdinand Andreasen meddeler, at der holdes generalforsamling i marinestuen den 4. marts kl. 1800. - Afdelingen bringer en lykønskning til Karl Kochmann, som den 27. januar fylder 70 år.

HELSINGØR

Bladet »Med Kronborg om styrbord« oplyser, at stiftelsesfesten, som 7. november - med gæster fra afdelingerne i Hillerød og Hørsholm - fejredes i en DSB færge på Øresund, blev så vellykket, at den varede tre dobbeltture. Vellykket var også efterårets udflugt med bus til Tyskland. Andespillet den 7. december gav et pænt overskud til afdelingen.

Distriktsformanden meddeler, at generalforsamling afholdes 15. februar kl. 1000 i Folkets Hus.

HØRSBOLM

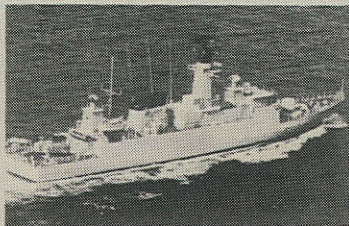
Ugebladet for Hørsholm og Karlebo kommune oplyser, at afdelingen den 4. januar var på fisketur med »Nieren« i Øresund, og samme aften var der fælles spisning i marinestuen. Den 7. januar var der atter spisning i marinestuen, og den 27. januar blev der arrangeret teatertur.

Programmet omfattede desuden en spisning i marinestuen den 4. februar og karneval 14. februar samt et besøg på bryggeriet Wiibroe 18. februar.

Den 22. februar holdes generalforsamling, og 4. marts er der fælles spisning i marinestuen. Forårsfesten er planlagt at skulle finde sted 25. april.

Gennem hele sæsonen samles man til bankospil hver mandag.

SØLLERØD

MARINE FORENING

Søllerød afdeling udsender denne 8 siders bulletin til sine godt 20 medlemmer.

SØLLERØD

Otto Ruff skriver, at efterårssæsonen har været vellykket, og at 1981 imødeses med optimisme. Der kan spores en lille fremgang. Billard-sammenkomsterne hos Karl skal afsluttes med mesterskaber i april. Afdelingen har fået indbydelse til deltagelse i Hørsholm afdelings karneval 14. februar. Generalforsamlingen afholdes 20. februar i Flintemarkens selskabslokaler, og samme sted samles medlemmerne den 20. marts, hvor Rex Olsen vil holde foredrag med lysbilleder over emnet København - Søndre Strømfjord - Upernavik.

Formand Arne Pedersen byder velkommen ved indvielsen af Holbæk afdelings nye marinestue i forbindelse med 60 års jubilæet.

Distrikt III (Vestsjælland):
Overmekaniker
Niels Bruus Sørensen
Æblehaven 21, 4220 Korsør
Tlf. 03 - 57 24 49

HOLBÆK

Midt i november fejrede afdelingen sit 60 års jubilæum samtidig med, at den nye marinestue blev indviet i Holbæk Marina. Festlighederne indledtes af Søværnets Tambourkorps, der marcherede gennem byens gader med fuld udblæsning, og om aftenen samledes man til fest i marinestuen, hvor formand Arne Pedersen efter flaghejsningen bød velkommen til de mange gæster, blandt andet landsformand V. P. Heise, distriktsformand N. Bruus Sørensen, viceborgmester Bent Christiansen m.fl. - Ved festmiddagen uddeltes 40- og 25-års tegn, og aftenens toastmaster, Børge Lind, fik af landsformanden overrakt Marineforeningens hæderstegn for mange års trofast virke. Efter midt dagen blev der danset, og ved midnat, da man passerede til den 16. november - afdelingens fødselsdag - blev der serveret champagne. - Senere på jubilæumsdagen mødtes bestyrelsen for at nedlægge en krans på afdelingens tidligere formand, skibsbygmester Anton Nielsens grav.

KORSØR

Ved efterårsfesten var det lykkedes at få alle generationer med, skriver »Kompasset«. - Underholdningen

ved Fischer Olsen var festlig, folkelig og fornøjelig, og de 70 deltagere dansede til kl. 0300. Juletræsfesten i Tårnborgh Forsamlingshus den 20. december bød på flotte godteposer, is og sodavand til børnene, medens de voksne måtte nøjes med specialgløgg og brune kager. Og så var der forskellig underholdning til alle. Det nye år blev indledt med en fælles spisning den 28. januar.

SLAGELSE

I bladet »Mastekranen« bringes en tak til medlem Ernst Jørgensen, der har skænket kakler og maling til køkkenet, og til Ove Andersen for kitning og malerarbejde i marinestuens køkken. I stuen har man hygget sig med ulkeaften og god mad flere gange i efterårets løb, og her samledes man den 6. december til stort julebord med nissehuer og udveksling af gaver.

»Mastekranen« for december har ristet en mindreone over afdelingens æresmedlem Th. Thorsen, som gik bort i oktober. Thorvald Thorsen var gennem mange år medlem af bestyrelsen og senere revisor. Ved hans bisættelse var afdelingen til stede med flaget.

Distrikt IV (Sydsjælland):

El-montør Bent Hollænder
Hørvænget 42, 4690 Haslev
Tlf. 03 - 69 19 72

Distrikt V (Bornholm):

Forvalter Frode Bidstrup
Rosenvvej 13, 2., 3700 Rønne
Tlf. 03 - 95 28 98

BORNHOLM

Aa. M. Bjerregaard forsømmer aldrig behørig rapportering af afdelingens aktiviteter, og dem er der i reglen nok af. 25. oktober holdtes det årlige keglespil på Industrien i Rønne. Det kaldes damernes keglespil, og vinder blandt det smukke køn blev Elsie Jensen foran Doris Andersen, medens den maskuline række blev vundet af Knud Frandsen med Arne Funch som den næstbedste.

På Sjøgårinj samledes man den 5. november for at genopleve pinsens vellykkede tur til Gotland gennem fotos og smalfilm, og den 30. november løb det store gavebankospil af stabelen på Industrien. Der var 208 deltagere, og der blev et pænt overskud, som skulle spenderes på børnenes juletræsfest.

Traditionen tro deltog afdelingen i mindegudstjenesten i Sct. Nikolai kirke for omkomne søfolk. Som tidligere år blev mindebogen læst op med tilføjelse af navnene på de tre, der i årets løb havde sat livet til under udførelse af deres gerning på havet. Bagefter blev et af kirkeskibene, barken THETIS af Rønne ført ud af kirken og båret i procession til havnen, anført af trommeslagere og fulgt af faner fra de maritime foreninger samt Marineforeningens flag. Det er blevet skik, at THETIS hvert år i december har sin plads i montre på Bornholmstrafikkens passagerkontor.

Den store juletræsfest blev som sædvanlig vellykket med deltagelse af halvandet hundrede børn og voksne. Leif B. Jensen spillede julenisse og Jensens orkester spillede god underholdningsmusik.

Der er i øvrigt god tilslutning til banjeaftenerne den første tirsdag i hver måned i Sjøgårin, hvor alting skinner, efter at flittige medlemmer har holdt pudse-sammenkomst et par gange midt i december.

Distrikt VI (Lolland-Falster):
Forretningsfører Eli Semberg
Frodesvej 6, 4900 Nakskov
Tlf. 03 - 92 03 15

Distrikt VII (Fyn):
Ingeniør Erik Fylling
Vestergade 19, 5000 Odense
Tlf. 09 - 12 14 60

SVENDBORG

I dagene fra 31. oktober til 3. november havde Svendborg besøg af de hollandske patruljefartøjer FREYER og HADDA, oplyser P. Hoffmann Petersen. Der blev sørget for turistbrochurer og bykort til besætningerne, og den første dag blev arrangeret bustur med besøg på Svendborg Bryghus. Om lørdagen var der åbent hus om bord for interesserede besøgende, og søndag eftermiddag var organiseret en bustur til sydfynske seværdigheder, herunder et besøg på Søfartsmuseet i Troense. Denne tur sluttedes kl. 1700 ved marinestuen på Hotel Ærø, hvor byen og Marineforeningen var værter ved en middag og kaffebord. Der blev udvekslet gaver og taler mellem afdelingens formand, Knud Møller, og skibscheferne, og sidst-

nævnte udtrykte deres taknemmelighed for gode minder, de hollandske sømænd kunne tage med hjem om byens og Marineforeningens gæstfrihed.

Blandt afdelingens aktiviteter kan i øvrigt nævnes et bankospil 8. november i SG-Hallen med god tilslutning og tilfredsstillende resultat rent økonomisk. - Der skal også nok blive tilslutning til generalforsamlingen den 28. februar, for der skal spises og danses bagefter.

Afdelingen lykønsker til runde fødselsdage i foråret: 25. februar: Direktør Svend Møller Petersen, 70 år. 18. marts: Vognmand Mogens Debing, 50 år. 10. april: Skibsfører Erling Johannesen, 70 år. 24. maj: Advokat Bertel Schmidt (gennem mange år revisor i afdelingen), 60 år.

Distrikt VIII (Sydøstjylland):
Tandtekniker Andreas Schmidt
Kløvermarken 24, 1. t.h.,
6400 Sønderborg
Tlf. 04 - 42 30 28

HORSENS

Hans Møller (p.t. formand) fortæller, at afdelingen den 9. december afholdt sit traditionelle bankospil for medlemmer med familie. Der var pænt fremmøde og stor spillelyst. Man er i taknemmelighedsgæld til de kammerater, som år efter år skænker gaver til det kinesiske lotteri. Det er dette, som får aftenen til at løbe rundt. En af de første aften i marts holdes generalforsamling med forudgående fælles spising.

KOLDING

Af cirkulærebrev fra bestyrelsen fremgår, at der den 13. december blev arrangeret en indkøbstur med bus og skib til Kiel. Den traditionelle julestue på Staldgården fandt sted 21. december og bød på noget for enhver: Juletræ, julekna, julegløgg, julenisser, julekaffe, æbleskiver og julelotteri.

»Kabysrygtet« fortæller, at Kielturen havde 24 deltagere, og at der også har været arrangeret et andespil i samarbejde med Sømandsforeningen.

Som bekendt er Kolding den eneste af samtlige afdelinger, der i praksis beskæftiger sig med søgående aktivitet i eget fartøj. »Marina«, som senest er blevet brugt til en pilketur den 29. december, har i efter-

året fået repareret et motorhavari og er blevet malet. Styrehuset har fået vinduesvisker og radiomodtager til aflytning af vejrmedlinger, en akkumulator er fornyet, og man har fra et passagerskib fået 26 næsten nye redningsveste, godkendte af Skibstilsynet. På programmet står generalforsamling 12. februar og vinterfest 7. marts.

Skyttelaugene inviterede damerne med til sidste sammenkomst i december. I øvrigt trænes et par gange om måneden. Generalforsamling holdtes 28. januar, og i slutningen af april skydes vintersæsonen af.

ÅBENRÅ

Med 56 mands besætning holder afdelingen nytår trygt fortøjet på 55°02'5 n.br. og 09°25'7 ø.lg. rapporter Anders Pedersen, og bestyrelsen må erkende, at medlemmernes interesse for at deltage i arrangementer er størst, når der pibes til skafning i marinestuen på den ovenfor angivne position. Ikke mindst ved juletræsfesten den 14. december i marinestuen var der god tilslutning, og det gik til hjertet, især hos de små, da julemanden ankom ikke i rensdyrtrukket slæde, men som sø-julemand i en båd, der lagde til kajen ved marinestuen.

Gennem året har afdelingen haft stor glæde af tilknytningen til byens adoptivbarn, Søværnets Tambourkorps, og til havnens adoptivbarn, minelæggeren LINDORMEN. Udover aktiviteterne og fornøjelserne ved adoptionsbesøgene har man den fordel, at der medfølger en hel del lokal presseomtale, hvoraf noget også giver PR til Marineforeningen. Som dokumentation medsender Anders Pedersen en pæn stak avisudklip med omtale af et besøg i Åbenrå af LINDORMEN i begyndelsen af september.

Ved en sammenkomst i marinestuen dengang indstiftede borgmester Camma Larsen-Ledet på havneudvalgets vegne en vandrepokal, som fem-mandshold fra LINDORMEN og Marineforeningen skal kæmpe om hvert år ved en skydekamp på banen ved Rugkobbelskolen. Minelæggeren LINDORMEN erobrede den første aktie i pokalen.

Distrikt IX (Sydvestjylland):
Hans Jørgen Nielsen
Østergade 22, 6270 Tønder
Tlf. 04 - 72 13 08

Ærter og flæsk i fregatten JYLLAND - Fotos: Jens-Kristian Søgaard

Brygning af »Bådmandens fryd«.

- Og bagefter er der bakstørn!

Distrikt X (Midtjylland):
Arkitekt Jørgen Brøgger
Ndr. Strandvej 90, 8400 Ebeltøft
Tlf. 06 - 34 22 21

DISTRIKTS-SKYDESTÆVNE

I december udsendes indbydelse til alle distriktets ni afdelinger til deltagelse i et skydestævne, som man håber kan blive en tradition. Det første stævne skal afvikles i »Skytternes Hus« i Århus den 24. januar, og man forsøger her at lægge vægt på det kammeratlige samvær, uden at det skal forstyrre konkurrencens professionelle lødighed. Når skydningen er afviklet, forhales deltagerne til Århus afdelings marinestue i restaurant »Den røde Okse«, hvor der er præmieuddeling, skafning og hyggeligt samvær.

Hver afdeling kan stille med et antal tremandshold, og der kæmpes om en vandrepokal, en faneplade og et antal individuelle præmier.

EBELTOFT

Det fremgår af »Kabysrygtet«, at kammeratskabsaftenen den 27. november havde et program udover det almindelige. Der var kommet indbydelse til besøg på Flyvestation Tirstrup, hvortil deltagerne ankom samlet i bus og blev modtaget af chefen, oberstløjtnant Kurt Abildskov, der gav en fortrinlig briefing, før man gik over til den interessante rundvisning, der var suppleret med en spændende demonstration, blandt andet i flyveledertårn, vejrtjeneste og brandstation. Der sluttedes med smørrebød i kantinen sammen med stationens personel, der havde ofret en friaften for at give søens folk en god og lærerig oplevelse.

Adoptionsskibet RIMFAXE har igen været på besøg i Ebeltøft, denne gang med det formål at overlevere en af de originale kanoner til fregatten JYLLAND. Afdelingen benyttede lejligheden til at invitere hele skibets besætning på besøg i marinestuen, hvor de blev underholdt med film om adoptionsfestlighederne et par måneder tidligere og om slupsejlad. Der blev serveret en let anretning, og fire af skibets besætning inclusive chefen meldte sig ind i Marineforeningen.

Blandt den righoldige post fra afdelingens formand, Jørgen Brøgger, er en hel del avisklip, som dokumenterer uformindsket aktivitet. Marineforeningen har gentaget sin succes fra sidste år - ja, overgået

den - med arrangement af juleskafning om bord i fregatten JYLLAND.

Alle sejl var sat til for at forberede ordentligt og for at skabe et festligt indslag, og anstrengelserne gav bonus. Ligesom sidste år blev der serveret varm ærtesuppe med flæsk og skonrogger, desuden varm romgrogg og en speciel varmedunk med kælenavnet »Bådsmandens Fryd«. Marineforeningens eget slupkor medvirkede, og desuden var der underholdning ved Mols Vi-severseklub. Omsætningen i de fire eftermiddagstimer blev over 11.000 kroner, og Jørgen Brøgger skønner, af der blev et overskud på ca. 4.000 kroner til fregattens fortsatte restaurering.

GRENA

Udflugten til Ceres Bryggeriet i Århus den 16. oktober var et vellykket arrangement, skriver formand N. M. Jespersen. Medlemmerne var inviteret med ledsager, der var sørget for musikalsk underholdning, og der blev serveret både vådt og tørt. Den 12. november var der fælles spisning på »Kattegat« i Grenå med 35 deltagere og fin stemning. - Nytårsdag deltog Marineforeningen i den traditionelle minde- og takkegudstjeneste i Grenå kirke, hvor afdelingens flag ved til stede. Ligeledes deltog man i den forudgående kransenedlægning ved mindesmærket på havnen for omkomne fiskere.

N. M. Jespersen oplyser desuden, at afdelingen i efteråret har mistet et agtet medlem og en god kammerat. H. A. Arvid, der var æresmedlem, blev 83 år. Han blev indmeldt i foreningen i 1937 og havde gennem mange år udført et godt og uegenlystigt arbejde for afdelingen, herunder havde han også taget sin tørn som bestyrelsesmedlem og som formand. Fra de senere år vil man især huske Arvid som en livlig fortæller fra sit rige fund af oplevelser som sejlskibsfører, som skibshandler og som havnefoged. Afdelingen vil ære hans minde.

SAMSØ

Jørgen Brøgger oplyser, at afdelingen i efteråret har haft en sammenkomst med fælles spisning kombineret med pakke-auktion. I forbindelse med arrangementet, der blev en stor succes, udnævntes tre æresmedlemmer: Einar Buch (tidligere formand), Rasmus Hansen og Hans

Afd. havnefoged H. A. Arvid, der var æresmedlem af Grenå afdeling.

Petersen. Alle har de virket trofast siden afdelingens start for 40 år siden.

SILKEBORG

Distriktsrepræsentanten oplyser, at afdelingen i juli havde en udflugt til Rosenholm slot på Djursland og til Hals, hvor man fik en fantastisk god modtagelse i marinestuen. Den 26. november var der fælles spisning på »La Strada«. Der er planlagt en sammenkomst med damer den 2. februar, hvor man har engageret et amatørteater til at sørge for underholdningen.

Aage Holgersen oplyser, at afdelingens formand, Hans Møller, den 20. februar fylder 60 år. Hans Møller har i over 20 år siddet i formandsstolen, og han har ikke siddet stille, men er stedse gået stærkt op i sit hverv. Bestyrelsen håber, at den populære formand vil blive ved med det i mange år fremover.

Æresmedlem P. la Cour (tv.) og bestyrelsesmedlem Victor Lassen med nogle af de gaver, som Århus afdeling modtog ved sit 70 års jubilæum.

SKANDERBORG

Bestyrelsen oplyser, at det årlige julelotteri i samarbejde med Garderforeningen afholdtes den 4. december i »Søsporten«.

Jørgen Brøgger oplyser iøvrigt - efter samtale med formanden, Hans Bergh Hansen, at afdelingen nu har indledt ugentlige skydninger på skydebanerne under Morten Børup Hallen i samarbejde med den stedlige Garderforening. Efter at der har været en del praktiske problemer at løse for at få plads på den meget optagne bane, er dette nu klaret til alles tilfredshed, og bestyrelsen håber derfor, at rigtig mange medlemmer vil møde op fremover. - I øvrigt har afdelingen nylig fået tre nye medlemmer - og håber på flere.

VIBORG

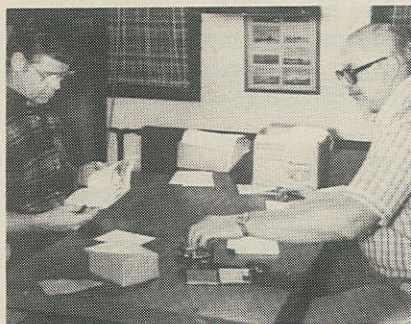
Fra distriktsrepræsentanten oplyses, at fregatskydningen den 31. maj havde 31 aktive deltagere, som blev forstærket med yderligere 24 til den efterfølgende spisning og dans. En fælles spisning den 7. november blev arrangeret på Rødekjærskro Kro, hvis ejer er medlem af afdelingen. Priserne her var mindre end det halve af, hvad man forlanger på den restaurant, hvor marinestuen huserer. - Den 13. december arrangeredes den traditionelle juletræsfældnings-udflugt, der sluttede på »Niels Bugges Kro«, hvor afdelingen var vært ved gløgg og æbleskiver.

ÅRHUS

Den 20. oktober var afdelingen af »Intendanturforeningen i Århus« inviteret til familieaften i fritidscentret »Skovvang«, hvor kaptajn P. Blokdal-Pedersen holdt foredrag

Festforberedelserne i Skagen: Der pudses i marinestuen og skrives indbydelser.

med lysbilleder om flyvevåbenets eftersøgnings- og redningstjeneste. Iøvrigt fortæller sekretær Ole Vestergaard, at den årlige »manneaften« på SOK er blevet en populær tradition. I år fandt den sted 13. november med et program omfattende et maritimt foredrag med lysbilleder ved orlogskaptajn Herluf Rasmussen og et hyggeligt fælles måltid i spisesalen. - Et vellykket bidrag til at opretholde det gode forhold mellem SOK og Marineforeningen.

Bestyrelsen ved baren i Skagens nye marinestue. Joe Jørgensen serverer. Fotos: Johs. Bruun Bindlev.

Årets sidste arrangement var julestuen, som afholdtes 11. december. Her tilbragte medlemmerne med damer nogle hyggelige timer med blandt andet bankospil og kinesisk lotteri.

Distrikt XI (Vestjylland):
Fiskeeskportør Lars P. Kruse
Birkevænget 3, 7730 Hanstholm
Tlf. 07 - 06 13 55

SKIVE

Den 7. november holdtes en vellykket ulkeaften i marinestuen, skriver sekretær Kaj O. Nielsen. Der var 31 deltagere, som lagde ud med en rafterturnering og bagefter satte sig til et veldækket bord. Mange havde ordet for at fortælle om deres oplevelser på de syv have, og Tage Sand afslørede sig som fremragende solist med gode sangnumre. Afdelingen ønsker godt nytår til alle marinekammerater.

Distrikt XII (Nordjylland):
Sejlmagermester Joe Jørgensen
»Lands End«, Østerbyvej 44
9990 Skagen
Tlf. 08 - 44 14 51

SKAGEN

Ja, så er Skagen Marineforening gået ind i sit 61. år, skrev Joe Jørgensen. - Vi heroppe fra nord er nok lidt tidligt på den, da vi afholder vort jubilæum i januar i stedet for i december, hvor dagen egentlig er, men i en fiskerby må man tage glæderne, når det er mest belejligt derfor. Dagen er sat til den 21. januar, hvor der er reception kl. 1500-1800.

Lørdag den 24. januar er der fest i vores nye marinestue fra kl. 1900 til de små timer.

I næste nummer af UNDER DANNEBROG vil der komme et mere udførligt referat heroppe fra. Vi er jo i gang med at arrangere det næste store program - Sendemandsmødet 23.-24. maj - så der er nok at se til for Skagen afdeling. Program herfor vil blive sendt i februar.

Lige i kølvandet på Joe Jørgensens brev kom et eksemplar af Skagens Avis, som har ofret ikke mindre end tre hele sider på »en af Skagens store foreninger, der er præget af livsmod og inspiration. - Det er ingen sag at fylde 60 år, når man ikke er trykket af alderen. - Og så har afdelingen endda et medlem, Jens Marius Diget, som har været med lige fra starten«.

Afdelingen, som siden erhvervelsen af eget hus, har fået en tilgang på et halvt hundrede medlemmer, er ved at være en af landets største. Udover at påtage sig arrangementet af Marineforeningens sendemandsmøde i maj vil afdelingen komme til at vise en høj profil i forbindelse med starten af årets Skaw Race.

AALBORG

Sekr. Christian Thomsen skriver, at afdelingen holdt en ulkeaften, hvor man fulgte traditionen og tilføjede »Konsul Stuhrs Mindebæger« til et medlem uden for bestyrelsen, for god og aktiv indsats i afdelingens trivsel. I 1980 havde Otto Vendelberg gjort sig fortjent til denne anerkendelse. Til arrangementet havde man inviteret officerer og menige fra en amerikansk destroyer, som på det tidspunkt besøgte Aalborg, og invitationen blev modtaget med stor interesse.

Ved en film- og foredragsaften 28. oktober underholdt redaktionssekretær E. Samuelsen fra Aalborg Stiftstidende om olympiaden i Moskva og berettede om sine oplevelser og indtryk fra Sovjetunionens hovedstad. Desuden vises småfilm optaget gennem de sidste to år ved afdelingens arrangementer.

Det årlige gåse- og andespil 2. november havde ca. 150 spillelystne deltagere, og ikke mindre interesse viste medlemmerne for et »Julelotto«, som nu for anden gang er blevet arrangeret, og hvor alle 500 sedler blev solgt.

Det første arrangement i det nye år var et aftenbesøg 27. januar på Jysk Telefon med rundvisning.

Distrikt XIII (Oversøisk):
Bagermester Albert Echwald
Viborgvej 237, 8450 Hammel
Tlf. 06 - 96 38 86

GODTHÅB

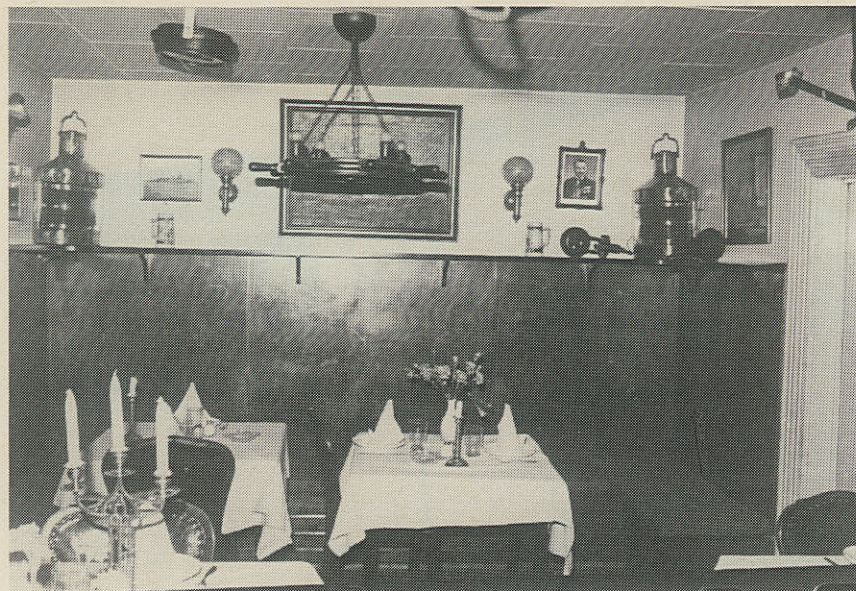
Fra Flemming Schandorff er modtaget decembernummeret af »Marinemikken«, der nu optræder i sin endelige udformning med smuk symbolik i omslaget. Blandt efterårets begivenheder fremhæves fregatskydningen og dameskydningen den 12. oktober. Fregatkonge 1980 blev Hoffmann Friis-Jensen med Sarka Hilding som indskyder.

Damerne skød ikke til fregatten, men til en missekate, og Dronning Miss blev Randi Dalsgaard med Bodil Schack som indskyder for Jytte Idd Jensen.

56 deltog i spisningen om aftenen på Hotel Grønland, hvor den afgående fregatkonge Harly Jensen blev pebet fra borde og den nye fregatkonge pebet til borde i forbindelse med præmieuddelingen.

Den 14. december blev der i Sømandshjemmets annex spillet banko om kalkuner, flæskestege og andet godt. Den 27. december arrangeredes juletræsfest for børnene i Samuel Kleinschmidts skoles festsal. Nytårsfesten blev skudt ud til 31. januar, og generalforsamling afholdtes 25. januar. - Der sker virkelig noget i Godthåb.

Afdelingen lykønsker til runde fødselsdage: 18. marts: Jens Buch, 50 år. 4. april: Asger Laursen, 60 år. 22. maj: Svend Junge, 50 år. 28. maj: Kaj Svendsen, 50 år.

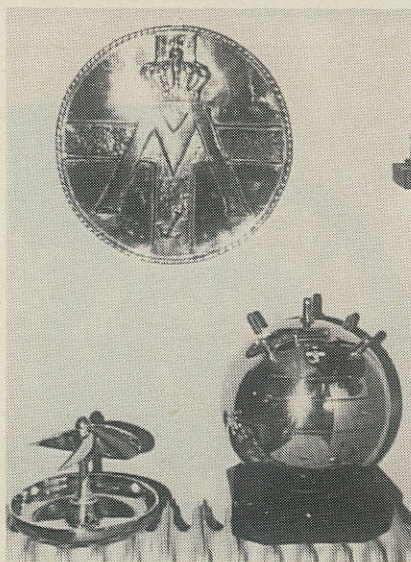
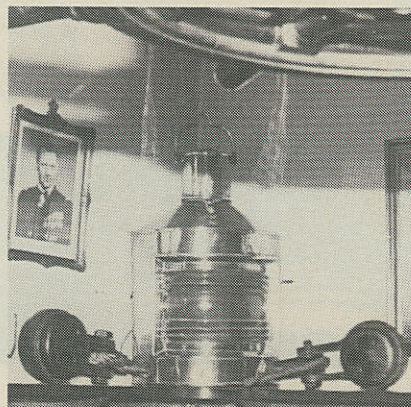
Marinestuen i Hillerød

Afdelingens formand, Ferdinand Andreasen, fortæller, at marinestuen blev oprettet i 1953 på Slotskroen, og indvielsen fandt sted den 24. maj - Det vil sige den varede i to dage. Til stede var blandt andet landsformanden, kommandør Ipsen og landsnæstformanden Christian Bønnelycke. Det var med bistand af Bønnelycke, man fik fremskaffet en væsentlig del af de maritime effekter, som udsmykker marinestuen. På illustrationerne vil man blandt andet bemærke sidelanterne og et sæt ægte jomfruer af pokkenholt. I denne forbindelse skal opmærksomheden også henledes på nogle af belysningselementerne, blandt andet et sladrekompass i loftet og et skibsrat ombygget til lysekrone. Sablerne og nogle af billederne stammer også fra marinestuens første tid.

På et af billederne ses en minebøsse. Den blev skænket af et af medlemmerne, blikkenslagermester Åge Jensen, og det store bomærke udhamret i kobber er en gave fra W. Pedersen, medens modellen af en grønlandsk kajak er skænket af Hans Pedersen, Marstal.

Gennem årene er modtaget mange smukke ting til stuen, men desværre er alt for mange forsvundet i tidens løb. - Det seneste tab er det dejlige, store askebæger med skibspropellen, som ses på et af billederne. Det var en gave fra Engmann, og det forsvandt den 3. januar 1979.

Ved 50 års jubilæet den 23. november 1978 modtog marinestuen til gengæld en ny og meget smuk gave: En model af fregatten »Jylland«, der nu er sat op i en montre i stuen.

MARINEFORENINGEN

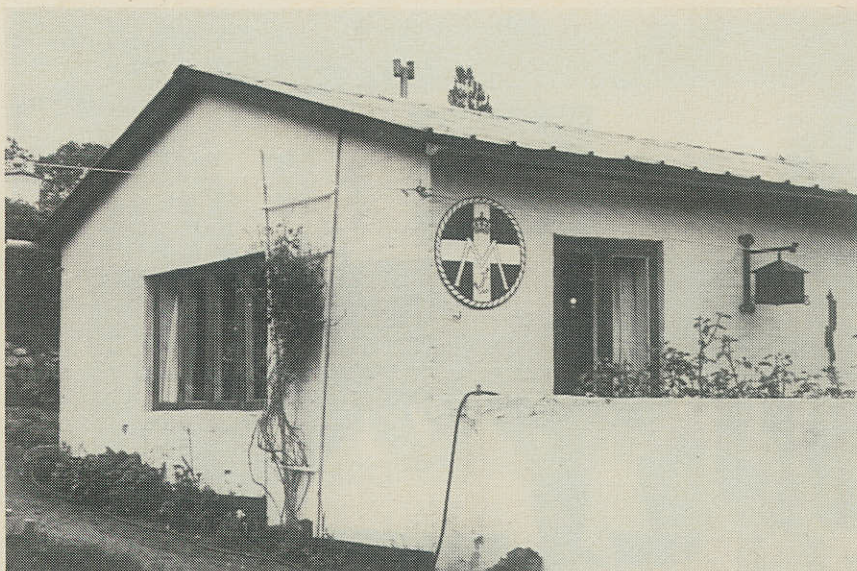
GODTHÅB AFDELING BOX 26, 3900 GODTHÅB GRØNLAND

NUMMER 3 - DECEMBER 1980

MARINEMIKKEN

Marinestuen i Ebeltoft

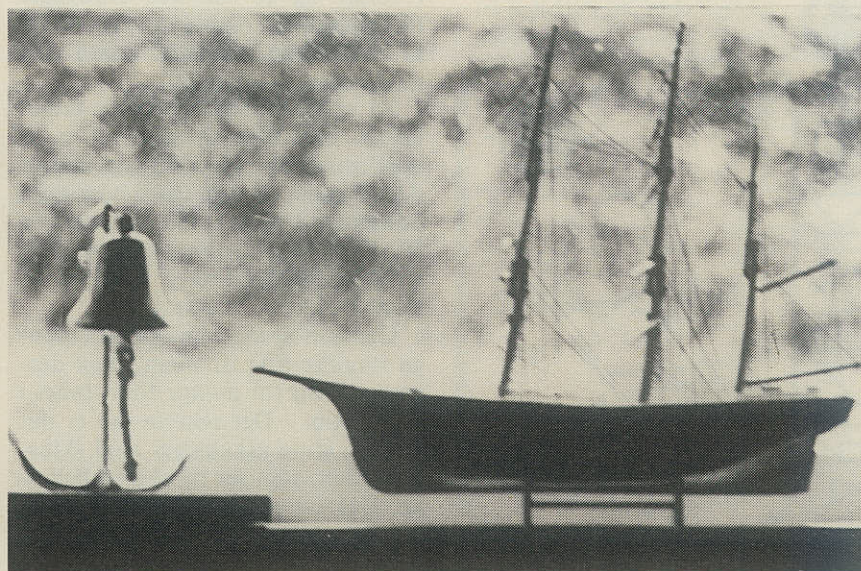
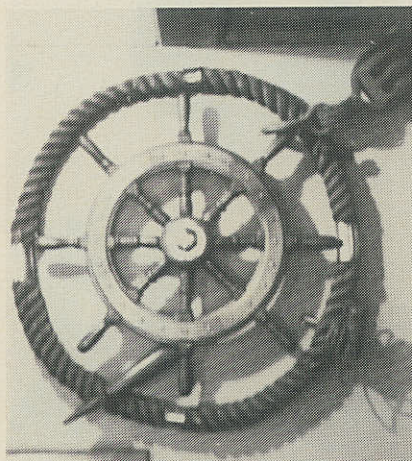
Marineforeningens Ebeltoft-afdeling fik sin første marinestue i 1951. Den blev indviet på Hotel Skansen den 31. marts af daværende landsformand Paul Ipsen. Allerede året efter måtte stuen flyttes til Hotel Vigen, hvor den imidlertid kun forblev nogle få måneder, og i foråret 1953 måtte effekterne opmagasineres.

Senere fik man atter et lokale på Hotel Skansen, og da man i 1970 fik opsigelse herfra, trådte afdelingens kasserer, Martin Nielsen, hjælpende til og gav logi for marinestuen i en sidebygning til sit hus i Overgade 53. Her blev indrettet en dejlig stue, der hurtigt blev så populær, at den efter få år måtte udvides. Det skete ved frivillig arbejdskraft, og den 5. december 1974 kunne stuen genindvies ved en kammeratskabsaften med god plads til alle.

Det skorter ikke på dekorations-emner i de hyggelige lokaler, hvis største klenodie vel nok har været en model af fregatten ENHJØRNINGEN. Modellen, som tidligere har stået i fregatten JYLLAND, blev deponeret i stuen som tak for daværende formand Aage Andersens bistand ved fregattens flytning til Ebeltoft. ENHJØRNINGEN var et af de skibe, som deltog i Jens Munks ekspedition i 1619 for at finde »Nordvestpassagen« til Ostindi-

Fotos: Kaj Lund.

en, og modellen menes at stamme fra det kongelige modelkammer, hvor man fremstillede de små modeller, efter hvilke de store skibe blev bygget. Dengang byggedes ikke efter tegninger.

Naturligvis er fregatten JYLLAND også repræsenteret, blandt andet med en dejlig stor model, korrekt proportioneret og minutøst udført med fine detaljer, blandt andet messingkanoner på hoveddæk og mellemdæk. Den er bygget af et medlem, Willy Kaiser, og skænket ved afdelingens 60 års jubilæum. Fregatten optræder desuden på et stort oliemaleri udført af Søren Peter Mikkelsen. Man ser JYLLAND ved indsejling til Ebeltoft Vig i 1886, og lærredet blev da også malt i anledning af, at fregatten med den 14-årige Prins Carl (senere Kong Haakon VII af Norge) besøgte Ebeltoft på skibets sidste rejse til Vestindien.

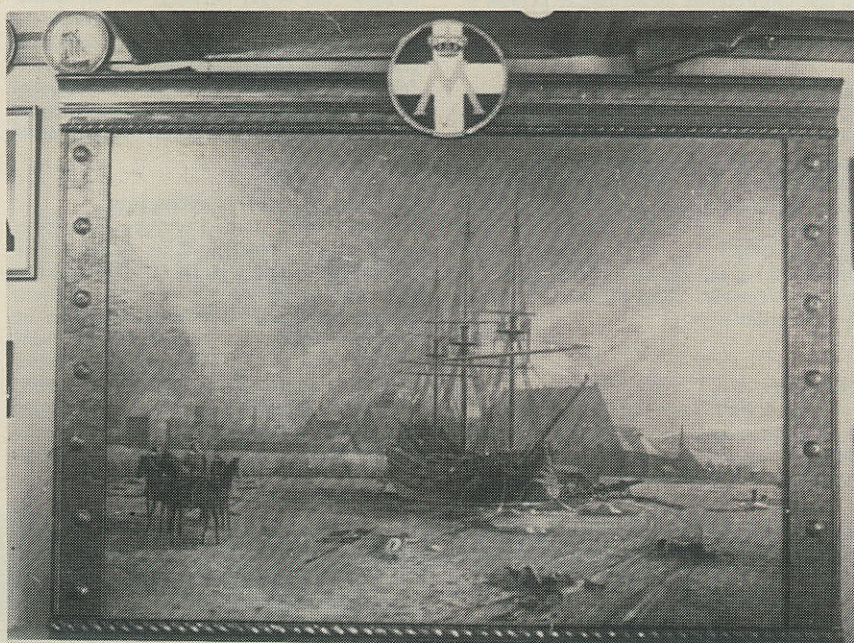
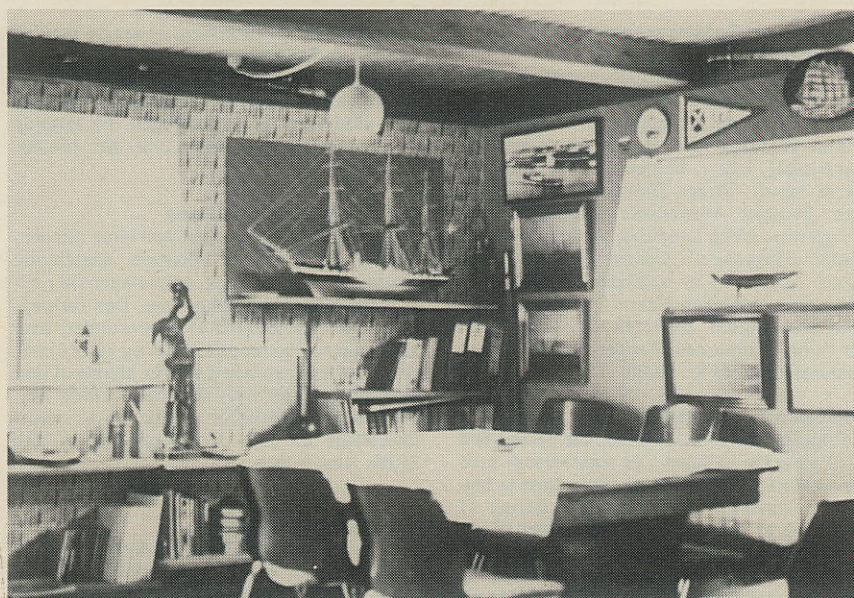
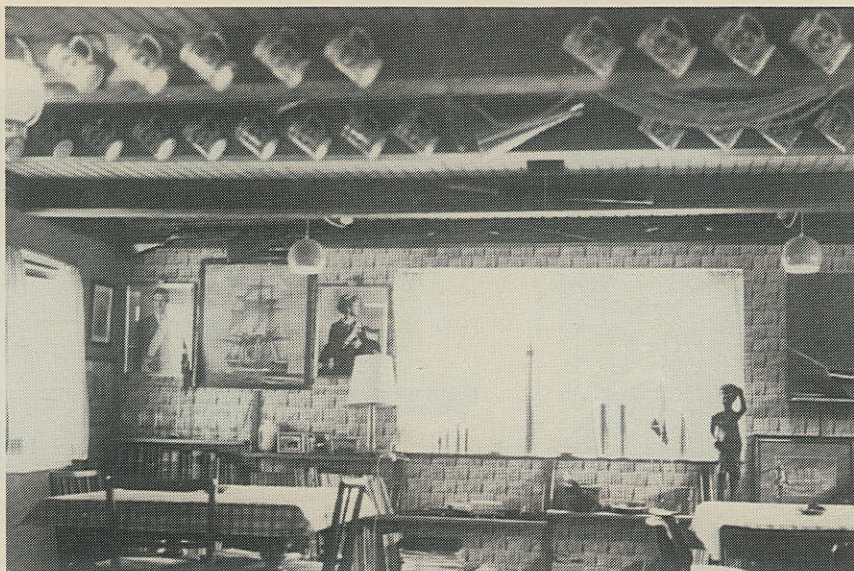
Medens vi er ved malerierne skal fremhæves et lærred, der næsten fylder en hel væg. Det er et pragtfuldt motiv fra Svenskekrigene (usigneret), der har siddet som dekoration i salonen i et orlogsskib, og rammen er et stykke af panelet fra dette skib.

Nogle af stuens dekorationer stammer fra Martin Nielsens far, som blandt andet har bygget den kønne lille model af en bark, han sejlede med i sin ungdom. Hans initialer (CMN) ses også på forskelligt værktøj til skibmanding i en stor collage komponeret af et rat, en tovværksring og en toskivet blok, der for øvrigt også stammer fra JYLLAND.

Den obligatoriske dirigentklokke, en skibsklokke monteret på armen af et messinganker, er en gave ved afdelingens stiftelsesdag, 28. februar 1917, skænket af fhv. smedemester Loftager. Kistebænken, der stammer fra et ophugget passagerskib og bærer påskriften »BØRNEREDNINGSBÆLTER« anvendes nu til opbevaring af slupuniformer. Blandt trofæerne må også nævnes en stander fra skoleskibet DANMARK.

I øvrigt skorter det ikke på maritime dekurationsgenstande som lanterner, kompasser og andre nautiske instrumenter, blandt andet en patentlog med ur, håndvåben, granathylstre m.m.

Og noget helt specielt for marine-stuen i Ebeltoft er et velforsynet maritimt bibliotek.

Ny maritim litteratur (SE OGSÅ SIDE 5)

Handels- og Søfartsmuseets årbog 1980

Bind 39 i rækken af Kronborg-museets søhistoriske årbøger er særligt indholdsrig med blandt andet en afhandling af museumsdirektør Henning Henningsen om sejskibstidens lukaf, kahyt, banjer, gallion osv. med deres udstyr. Birger Thomsen fortæller om den berømte vestindiske klipperskonnert »Vigilant«. Ebba Lauritzen fortæller om den gamle skibshandel i Odense og dykker Michael Teisen om to sejskibe på bunden af Øresund. Redaktion Hanne Poulsen og Henning Henningsen. 200 s., ill. Kr. 70,00. Gratis til Søfartsmuseets Venner, der betaler et årskontingent på kr. 50,00.

På togt med GEORG STAGE

Fotografen Henrik Jongedal har på lige fod med eleverne deltaget i et sommertogt med den smukke lille fuldrigger. Resultatet er blevet en fortrinlig billedmæssig skildring af skibet og af dets besætning og elever til søs og i havn. I togtet indgår skoleskibssejlsaden Gotland rundt. Fotografiene ledsages af kortfattet tekst ved journalist Arne Skadhed, og den inspirerende indledning er skrevet af Troels Kløvedal. 160 s., stort format. Kr. 135,00. Informations Forlag.

Et skib af træ

E. J. Saabye har oversat og bearbejdet teksten til den dejlige bog om bygning af et hvalfangerskib i 1880, tegnet og skrevet af amerikaneren Jan Adkins. Her beskrives planlægningen, konstruktionen og færdiggørelsen af et træskib for 100 år siden med ypperlige beskrivelser af detaljerne i skibstømmerarbejde og værktøj. Tegningerne er helt fremragende. Stort format, 50 s. Kr. 68,50. Carlsen if.

Kaptajnen

Forfatter er Palle Koch, og bogens undertitel er »Logbog over polarforskeren Ejnar Mikkelens's togt gennem tilværelsen«. En dramatisk beretning om sømanden, der begynd-

te sin karriere i sejskibene og senere blev en berømt polarforsker, blandt andet grundlægger af kolonien Scorebysund. Ejnar Mikkelens var manden, der led mange nederlag, men altid kom på højkant igen. En levende og læseværdig bog. 248 s., ill. Kr. 154,00. Gyldendal.

Maritime minder fra Fanø

Den tredje bog i serien om maritime minder, baseret på F. Holm-Petersens enestående samling af billedstof og oplysninger fra sejskibstiden, er nylig udkommet. Den forbløffer ved sit rige indhold af illustrationer, som aldrig før har været publiceret og giver i koncentreret form et meget stærkt billede af den betydning, Fanø's sejskibsflåde havde omkring århundredskiftet. Redigeret og smukt tilrettelagt af Jens Lorentzen. 48 s. Kr. 79,00. Høst & Søn.

Modelskibe i flasker

Per Christensen har tidligere skrevet en bog om bygning af et flaskeskib - enkelt og primitivt. Siden har han lært en hel del mere og fortæller her meget udførligt om sin teknik ved bygning af sejskibe med skonnert- og fuldriggede master. Det er en fortrinlig grundbog med enkelt forklaring og store, tydelige illustrationer i foto og stregtegnning. Her er en god begynderbog uden raffinerede finesser. Stort format, 72 s. Kr. 98,45. Forlaget Tommeliden.

Jorden rundt med Nordkaperen

Den lille ketch »Nordkaperen« er i fokus takket være Troels Kløvedals bøger om en jordomsejling i halvfjerdserne. Det har givet anledning til genoptryk af Carl Nielsens spændende beretning om hans jordomsejling med »Nordkaperen« i 1946-48. Det er en garanteret læseværdig skildring af en rejse, hvor de oplevede al den sydhavsromantik, man kunne drømme om og ti gange så mange dramatiske besværligheder, som de havde tænkt sig. 207 s., ill. Kr. 130,00. Bogans Forlag.

Dansk illustreret skibsliste 1981

Vurderingen for et år siden viste sig at holde stik: Per Rungholms skibsliste er helt rigtig. Den er kommet for at blive. 1981-udgaven er udvidet: Nu medtages også danske orlogsskibe og en snes passagerførende veteranskibe. I øvrigt bringes fotos og data for alle danske skibe over 200 tdw. og 200 HK pr. 1. juni 1980 samt over 800 nyttige adresser på rederier, institutioner, skoler, værfter, lodserier, havnekontorer, mæglere m.m. Over 900 fotos, 432 s. Kr. 125,00 (efterkrav kr. 140,00). Seapress, Box 288, 8100 Århus C. Tlf. 06-19 82 00.

Vikinger

Professor Magnus Magnusson, der er født i Island, men vokset op i Skotland, har særlige evner til at popularisere videnskabelige emner, uden at det bliver poppet. Alt hvad der er værd at vide om vikingerne - baseret på videnskabelige fakta - præsenteres, så det bliver fængslende læsning. Her følger man vikingernes ufredelige og fredelige huseren over det meste af Europa, deres hjemmesystemer, deres handelscentre og deres fejder. - Prægtigt illustreret, delvis i farver. 219 s., kr. 238,00. Lindhardt & Ringhof.

Maritim Kontakt I

Første bind af en skriftserie med bidrag af søhistorikere (fagfolk og fritidsforskere), som er medlemmer af kontaktudvalget for dansk maritim historie- og samfundsforskning. Første bind bringer ni illustrerede artikler, blandt hvilke blot én skal nævnes Morten Gøtches beretning om den 125 år gamle slup RUTH, der nu er under restaurering. Af andre medarbejdere kan nævnes Jørgen Barfoed, Heine Kisbye, Ole Mortensen, A. Hjort Rasmussen, Hanne Poulsen og Jens Lorentzen. 85 s., ill., kun kr. 42,10 plus porto. Maritim Kontakt, Hellerupvej 51 E, st.th., 2900 Hellerup.

